

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení diplomantky: Michaela Bažantová

Téma práce: Zvláštnosti výslechu dětí

Rozsah práce: 62 stran (74 stran včetně obsahu, seznamu literatury, abstraktu a dalších součástí)

Datum odevzdání práce: 21. 12. 2022

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

Oponent diplomové práce: JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.

Míra podobnosti dle kontroly na plagiáty: 7 %

Míra podobnosti dle kontroly Turnitin: 22 %

1. Aktuálnost (novost tématu): Diplomantka si pro svou práci zvolila téma specifick výslechu dětí. Ačkoliv je výslech jednou z nejstarších a nejtradičnějších metod kriminalistické praxe, nejedná se o téma neaktuální, ba naopak. I v současném trestním řízení, ve kterém se stále častěji prosazují nové technologie a metody, představuje výslech jeden z nejvýznamnějších důkazních prostředků, bez kterého by nebylo možné drtivou většinu pachatelů usvědčit. Na druhou stranu značná subjektivita tohoto druhu důkazního prostředku (jak na straně vyslychaného, tak i vyslychajícího) způsobuje, že výsledkem získaná výpověď nemusí odrážet objektivní realitu. Na tento problém současná kriminalistická praxe naráží často právě při výslechu dětí, které ať už z důvodu jejich nedostatečného rozumového vývoje či psychického stavu nemusí vypovídat ve shodě s tím, co prožily. K překonání těchto překážek mohou sloužit různé nové metody a technické pomůcky, např. i specializované výslechové místnosti a videokonferenční vedení výslechu, které je zatím na našem území nedostatečně rozšířeno. Proto je autorkou zvolené téma stále velmi aktuální.

2. Náročnost tématu na:

a. Teoretické znalosti

Autorka v diplomové práci prokázala dobré teoretické znalosti nejen z kriminalistiky, ale zejména i trestního práva procesního a psychologie.

b. Vstupní údaje a jejich zpracování

Diplomantka rovněž prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro svou práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Musela vycházet zejména z monografií a odborných článků ke zvolenému tématu, a to jak tuzemské, tak zahraniční provenience. Nadto diplomantka získala určité praktické poznatky ze dvou zadokumentovaných reálných případů.

c. Použité metody

Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, tedy zejména analýzu a komparaci cizích textů.

3. Kritéria hodnocení práce:

a. Splnění cíle práce a samostatnost při jejím zpracování

Autorka si hned v úvodu vytyčila za cíl „uceleně popsat zvláštnosti, které jsou spojeny s výslechem dětí, ať už jde o přizpůsobení jednání s dítětem jeho zatím stále se vyvíjejícím kognitivním schopnostem či potřebu tomuto uzpůsobit také prostředí a pomůcky používané při výslechu. Na závěr pak rozebrat a popsat několik kazuistik a posoudit, zda vyslychající osoba zohlednila v poučení, způsobu vedení výslechu a v jeho délce veškeré zvláštnosti, které jsou s výslechem dětí spojené.“ Tohoto (poněkud příliš ambiciózně) definovaného úkolu se chopila poměrně zdařile a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhla samostatně a způsobem, který odpovídá více jak základním požadavkům na obdobný druh (základní) vědecké práce.

b. Formální členění práce a její logická stavba

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 74 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 62 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov.

Text sám je přehledně strukturován do 4 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. Takto pojatou strukturu autorka doplnila úvodem a synergickým závěrem, což odpovídá obvyklému způsobu vnitřního dělení diplomových prací. V první kapitole práce se autorka zaměřila na definování základních pojmů (výslechu jako takového, dítěte a jeho vývojových období). Druhá kapitola, v níž lze nalézt těžiště práce, se věnuje jednotlivým specifikům výslechu dětí v přípravě na výslech a v jeho jednotlivých stádiích. Následuje relativně zajímavá kapitola o vnitřních (psychologických) a vnějších faktorech výslechu dětí (sugestibilita, věrohodnost, účastníci výslechu a zvláštní výslechové místnosti a pomůcky). Práci uzavírá kapitola s dvěma případy výslechů z praxe, které kriticky hodnotí s ohledem na teoretické znalosti prezentované v předchozích částech práce. Diplomantka tak pro svou práci zvolila logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře.

c. Práce se zdroji (včetně využívání cizojazyčných zdrojů a citací):

Autorka s ohledem na zvolené téma zvolila dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, a to včetně několika zahraničních, kdy cizí názory nejen v práci přejímá, ale dokáže s nimi na několika místech i polemizovat, což se v práci pozitivně odráží. Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomantka rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení. Autorka v práci využívala citačních zkratk, což přispívá přehlednosti odkazů na prameny.

d. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako dostačující, její analýza cizích textů a poznatků je relativně zdařilá, tyto pak kompiluje a seřazuje do svého autorského textu. Diplomantka cizí názory nejen v práci přejímá, ale dokáže k nim přistupovat s určitou kritikou. Přitom také někdy předkládá čtenáři na vykládanou problematiku své názory, jež jsou odůvodněné. Diplomantka se rovněž snažila svou práci okořenit postřehy získanými z praxe, které komentuje a hodnotí. Škoda jen, že takových případů nenalezla více.

e. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je na dobré úrovni. Členění do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické. Práce s poznámkovým aparátem je rovněž na požadované úrovni.

f. Jazyková a stylistická úroveň

Autorský text diplomantky je dobře čtivý, na pěkné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný a dobře „plyne“. V práci lze nalézt jen minimum gramatických chyb a překlepů.

4. Celkové zhodnocení a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že předložená práce představuje velmi dobré a poctivé zpracování tématu.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by diplomantka měla zodpovědět tuto otázku:

Vyjádřete se k požadavku zajištění práva na obhajobu a kontradiktornosti v případě, kdy výslech dítěte podle § 102 odst. 1 TŘ je proveden před zahájením trestního stíhání a následně by již neměl být opakován (§ 102 odst. 2 věta první a druhá TŘ).

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: **1**.

V Praze dne: 16. 1. 2023

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
vedoucí diplomové práce